

"Ve tevhid-i hakiki öyle bir hüküm ve tasdik ve iz'an ve kabuldür ki; her bir şeyle Rabbini bulabilir ve her şeyde Halıkına giden bir yolu görür ve hiçbir şey huzuruna mani olmaz." İzah eder misiniz?

Allah'ı hakkı ile bilen ve inanan birisi, her şeyde Allah'ın varlığına ve birliğine işaret eden delilleri ve ipuçlarını görür ve sürekli Onun huzurunda olduğunun bilincinde ve şuurunda olur. Yani Ona görüyor gibi iman eder, kalbinde sürekli Onun muhabbet ve haşyetini duyar.

Mesela, bir polis bir adamı sürekli bir şekilde takip etse ve her yerde o adamın ensesinde nefesini hissettirse, o adam suç ve kabahat işleyemez. Zira o polis somut ve belirgin bir şekilde o adamın yanında hazır ve nazır duruyor, bu da o adam üstünde müthiş bir baskı ve kontrol oluşturuyor. Ama polis mücerret ve müphem olarak, yani soyut ve belirsiz bir şekilde adamı takip etse ve adam da bunu fark etmese, her kabahat ve suçu işler.

İşte kuvvetli iman ve tevhit, Allah'ın, insan üzerindeki kontrol ve terbiyesini ve onun huzurunda olduğun somut ve belirgin hale getiriyor. Tabiri caiz ise, Allah'ın nefesinin ensemizde olduğunu bize gösteriyor.

Teşahhus ve taayyün, sanki Allah elimi uzatsam dokunacak bir mesafede gibi beni murakabe ediyor demektir. İşte, insana bu hissi veren tevhit ve imandaki ehadiyettir. Yani Allah nasıl vahidiyet noktasından her şeyin yanında hazır ve nazır ise, ehadiyet noktasından da her ferdin ve cüzün yanındadır. Âdeta somut ve belirgin bir şahıs gibi bir polis gibi hazır ve nazırdır. Allah bu marifet ve tahkiki iman ile bilinirse, o zaman kul günah ve gafletin etkisinden kurtulur, kendini daha iyi muhafaza eder.

Özet olarak, Allah kalplerde ve vicdanlarda güneş gibi parlar ise, o kalbin gizli açık bir kabahat işlemesi âdeta imkânsız hale gelir. Risale-i Nurlar bu zamanda bu huzur ve tahkiki imanı veriyor, öyle ise Risaleler ile imanımızı ziyadeleştirmeliyiz.

Allah'a böyle iman edebilmenin yolu da eserden müessire gitmektir. Yani sanat ve eserlerden hareketle Sanatkâr ve Müessire gitmektir.

"Tarîk-i Kur'ânî iki nevidir:

"Birincisi: Delil-i inayet ve gayedir ki, menâfi-i eşyayı tâdât eden bütün âyat-ı Kur'âniye bu delili nesc ve şu burhanı tanzim ediyorlar. Bu delilin zübdesi, kâinatın nizam-ı ekmelinde itkan-ı san'at ve riayet-i mesâlih ve hikemdir. Bu ise, Sâniin kast ve hikmetini ispat

ve tesadüf vehmini ortadan nefy ediyor. Zira itkan ihtiyarsız olmaz. Evet, nizamın şahitleri olan bütün fünün-u ekvan, mevcudatın silsilelerindeki halkalardan asılmış mesâlih ve semeratı ve inkılâbât-ı ahvâlin katmer ve düğümleri içinde saklanmaz hikem ve fevaidi göstermekle, Sâniin kast ve hikmetine kat'î şahadet ediyorlar."(1)

Eşyadaki bütün fayda ve hikmetler, bu delilin konusudur. Gözün görmesi, kulağın işitmesi dilin tatması, burnun kokuyu alması, bir ciğerin dört yüz ayrı hikmet ve vazifesinin olması gibi eşyadaki sayısız fayda ve hikmetler, hepsi bu delilin alanına ve misaline girerler. Bugün sistematik olan bütün fen ilimleri bu delilin açılımı ve alanıdır. Bu deliller bütün sebepleri ve sebeplerden hasıl olan neticeleri Allah'ın marifet ve huzurunda bir vasıta ve pencere yapar. Kur'an'ın bu metodu ile kâinata bakan bir adam için, kâinat ve içindeki her şey birer marifet kapısı her bir eşya huzur-u İlahiyi temin eden birer marifet pencereleri olur.

"İkinci delil-i Kur'ânî: Delil-i ihtirâdır. Hülâsası:

"Mahlûkatın her nevine, her ferdine ve o nev'e ve o ferde mürettep olan âsâr-ı mahsusasını müntiç ve istidad-ı kemâline münasip bir vücudun verilmesidir. Hiçbir nevi müteselsil-i ezeli değildir. İmkân bırakmaz. İnkılâb-ı hakikat olmaz. Mutavassıt nev'in silsilesi devam etmez. Tahavvül-ü esnaf inkılâb-ı hakaikin gayrisıdır. Madde dedikleri şey, suret-i mütegayyire, hem harekât-ı mütehavvile-i hâdiseden tecerrüd etmediğinden hudûsu muhakkaktır. Kuvvet ve suretler, a'râziyetleri cihetiyle envâdaki mübâyenet-i cevheriyeyi teşkil edemez. A'râz cevher olamaz. Demek envânının fasîleleri ve umum a'râzının havâss-ı mümeyyizeleri bizzarure adem-i sırttan muhteradırlar. Silsilede tenâsül, şerait-i âdiye-i itibariyedendir."(2)

İhtira, bir şeyi benzersiz ve modelsiz, hiçten ve yoktan var etmek demektir. Kâinattaki her bir mevcut ve mahluk, benzersiz ve modelsiz olarak hiçten ve yoktan var ediliyorlar. Materyalist felsefenin iddia ettiği gibi, mevcudat tesadüfen birbirinden ezeli olarak türeyip gelmiyor. Yani madde ezeli değildir ve madde üstünde görünen o harika sanat ve nakışlar ise, tesadüf ve rastlantının oyuncağı değildirler. Maddenin ezeli olmadığına dair yüzlerce kevnî ve akli deliller mevcuttur.

İşte, Risale-i Nurların imana ve tevhide dair bütün delilleri ve ispatları, Kur'an'ın bu iki delil tarzına dayanıyor.

Dipnotlar:

-
- (1) bk. [Mesnevi-i Nuriye, Nokta.](#)
(2) bk. [age.](#)